

J E L E N K Ö R.

24. szám.

Pest szombat. martz. 23dikán.

1833.

Foglalat: Magyar és Erdélyország (Pozsonyban országos ülések mind a' két táblánál, 's kerületiek a' RRnél. Jutalmazás. Pest megye közgyűlése. A' Solt megyei iskolás gyermekek idei próbatétei. A' Szatmár megyei új főispán székfoglalása. Derozma. Kolos megye közgyűlése 's új tisztikara. K. kam. tudósítás. Schneeberg és Laas lottononása). Anglia (alsóházi ülés martz. 6ikán, 2ikán pedig parlam. ebéd, 's a' nemz. politikai egyesület gyűlése). Franciaország (Lafitte háza. Kőv. kam. ülés martz. 7ikén. Renouard 's Deludre. Kőszén. A' corsicai főtanács Napoleonnak szobrot állit. Angoulême hgné a' Constitutionnelben. Török-egyiptusi dolgok. Görögország. Gabonaár. Pénzkelet.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban martz. 15kén egyedül a' Főrendek tartottak országos ülést, a' 29ket. Legelőbb is a' mult napi ülésben elfogadott üzenetek már módosított szerkezeti olvasatván fel 's kevés igazítással jókká hagyatván, a' magyar nyelv iránti üzenet vétetett vitatás alá, 's minthogy a' Főrendek ohajtási e' tárgyban különben is csak időre nézve különböztek a' Rendekéitől, 's az egész kérdést csupán érettebb tanácskozhatás miatt kívánák a' rendsz. munkálatok sorára halasztatni, határozattá lőn, azt a' mint van, elfogadni, 's erről a' Rendeket egyedül szóval tudósítani; mit más nap (ekkor mind a' két tábla ült) a' főtblai küldöttség a' veszprémi püspök ur szónoklata mellett, áltvién a' fentebb mondott üzenetekre adott főrendi válaszokat is, hiven teljesite, kijelentvén: hogy a' felsőház a' magyar nyelv ügyében nyilatkozott elveihez hív marad ugyan, de azért a' felírás fölterjesztését, ugy t. i. mint azt a' RR. szerkezteték, több gátolni nem akarja. A' RR., kiknél az előlést folyvást az Alnádor ur vivé, felolvasatván e' viszonzüzeneteket, közleírásra utasíták. De már előbb elvégezvén a' vallásbeli suly-tárgyi viszonzüzenet meghányatását, melly az első határozatnál megmaradólág üte ki, most azt az egri káptalan egyik követe szónoklata mellett a' Főrendekhez visszautasíták, kiknél felolvasatván közleírásra bocsáttatott. Következett nap, martz. 18kán ismét csak a' Főrendek ülven egybe, 's a' tegnap álthozott üzenetet vevén tanácskozás alá a' fenséges Elölülő kérdésére: vajjon a' tábla megmaradjon é előbbi határozatánál, hogy t. i. a' tárgy megvizsgálását ősi szokás szerint vegyes biztosságra utasítsa? vagy egyenesen tanácskozásba vegye? a' többség elhatározá: hogy miután e' tárgyzat, noha ellenére az eddig szokás-

ban volt tanácskozási folyamatnak, az alsóházban már másod izben is keresztül ment, azon nyilvános óvás mellett, hogy ez jövendőre nézve hasonló fontos esetekben a' mondott ősi szokás elmellőztetése példajaul a' RRtől vétetni nem fog, az üzenet tárgya igen is egyenesen vétessék föl. Ezután azon újabb kérdés kerekedvén: mi módon vétessek tehát tanácskozás alá? a' f. Nádor a' létezni kezdő véleményi meghasonlást eltávoztatni 's olly formába ohajtván a' dolgot önteni, hogy országos ülésben minél kevesb szóvita keletkezzék, egy új utat, t. i. biztosságot javaslott, melly a' kérdéseket különféle oldaluságokbul elvekre vonva egyszerűze, 's mennél előbb köz tanácskozás alá terjessze. E' javaslat ellen senki sem szóla, 's a' küldöttség kineveztetett. Tagjai ezek: az Ország birája mint előlülő; Kopácsy 's Horváth püspökök; Vay Ábrahám gr., Lánczy József, Gyürky Pál, Bedekovich b. főispánok, Zichy Károly 's Batthyány Imre grófok, id. Jeszenák 's Vay Miklós bárók. Erre a' Nádor eltávozta után, jelenté az Ország birája, hogy kétszeres köz örvendési tárgy fordulván elő: a' fens. Nádor holnap névnapja t. i., 's a' nádori Főherczeg születése, azon szíves indulat-hódolásból, mellyel Hazánkíjai szeretve tisztelt Nádor Ő Fensége iránt viseltetnek, ha más nap (19kén) mind a' két háznak ülése leend, jellennének meg fényesb öltözetben, ha pedig nem, tehát harmad napra (mivel nem kétli, hogy az alsóház is hason érzelemtől lelkesül), 's tennék meg Ő Fenségénél örvendő udvarlásokat. A' vallásbeli sulyok tárgyiban kinevezett biztosság tagjait pedig még azon nap estve saját szállásán tartandó ülésre meghívá. A' RR. ez idő alatti ker. üléseikben, az urbarialis legelők elkülönítésinek nevezetes kérdésén kívül a' Főrendek válaszit is meghányogatták.

Apost. Felségünk febr. 23ikán költ legfensőbb kézírata szerint Morvay János tiszabólnai plebánust buzgó lelki pásztorkodása 's a' göröcsmirigyben szenvedő emberiség ápolásában szerzett érdemire nézve, szalagon függő, polgári nagy arany érdempénzzel kegyes vala megjutalmazni.

Tek. Pest megye f. h. 19kén kezdett 's még ma is folytatott közgyűlése alkalmával felolvastatván országgyűlési kövefinek a' diaeta folyamatjáról tett tudósításaik, az ezutának megvizsgálására állandó biztosságot nevezett ki, egyszersmind felszólíttatni határozván köveiteit, hogy jövendőbeli tudósításikat olly előlegesen intézzék, hogy a' ns megye részéről azok iránt netalán küldendő pótlékutatisítás is használtathassék. Továbbá Veszprém vmgyének megkereső levelére, mellyben Pest RReit felszólítja: jelentenek ki diaetai köveiteik által a' tisztelt megyével kezett fogva, hogy az elavult vagy pedig ellenkező törvények kihagyatásával magyar nyelven egy új rendszeres törvénykönyv szerkeztetnék, az egybegyűlt RR. közörömmel annak elfogadására nyilatkoztak. Abaujnak végre lelkes értesítésére a' nemzeti játékszinnek pest városa ölében mi módon intézendő létesítése 's örökíthetése módjairól tanácskoztak, vajha tetti sikerrel!

A' solti megye evang. gyülekezetei (Pestben) eredetileg tót 's németekből állnak. F. mártz. derekán Bernáth György főbíró ur a' megyei rendelethez képest a' nevendékség próbatéteire megjelenvén, ekkor az előljárókat az ifjuság iskoláztatására 's kivált a' magyar nyelvbeni tanításra bizodalom-gerjesztő szelid komolysággal hathatósan meginté 's a' magyarul legjobban tanuló gyermekeket, minden osztályban válogatott szép magyar könyvekkel megajándékozta. A' főbíró uron kívül jelen volt még számos előkelő uri személy, vmegye és urodalmi tisztviselő is a' szomszédsági lelkipásztorokkal. Ezek is megjutalmazák az iparkodóbbakat, nevezetesen Egyháza tót helységben Kucsán Károly-Fejér vmegyei haszonbérlo ur a' magyarban legserénykedőbb fiu 's leányokat nyakendők- pánlikák 's ezüst pénzekkel örvendezteté meg; mint szinte Kis-Körös m város-bau Szalay Pál járásbeli aladószedő ur számos,

magyarban igyekező gyermeket pengő huszas osztogatással, a' többieket is ezáltal nagyobb iparra buzditván. Az iskolai ifjuság mind a' német mind a' tót helyeken, valamint egyéb isméretekben jól felelni, ugy névszerint magyarul jól olvasni 's beszélgetéseket magyar nyelven felmondani, sőt magyarbul tóra v. németre is fordítani tudott. Legnagyobb dicséretet nyert Clementis Samuel ur, ki 227 különféle osztálybeli gyermekeit, egyedül maga, valamint sorsukhoz illő tudományokban, ugy kivált nyelvünk tanulásában sokra vivé hasznos és mulatságos magyar beszélgetések használásival, mellyek kivált babona's egyéb uralkodó balvélemények kiirtására czélzók. Szép koszorút érdemlene nyelvünk terjesztésében, ki a' tót 's német falusi tanítványok számára czélirányos magyar beszélgetésekből álló könyvecskét szerkeztetne 's kiadna! Végre örömmel közöljük azt is, hogy Egyháza helység tót eredetű lakosi látván, milly nagy figyelemre méltatják a' magyar nyelvet, magoktól minden előintés v. sugalom nélkül annyira lelkesültek, hogy a' próbatétre következett vasárnap az egész gyülekezet a' szentegyházban lelki pásztortól azt kíváná: ne tartassék ezután mint eddig csak minden 4dik vasárnap, hanem minden 3kon magyar nyelvű isteni-tisztelet, azon hozzáadással, hogy rövid idő mulvást a' 2ikon magyarul intézendő isteni szolgálatért fognak esedezni, pedig hét évvel ezelőtt e' helységben egy magyar Miatyánkot sem hallhatott az ember! Szives örömet hajlott népe kívánságára nemes keblű lelki pásztorra. Mennyit tehet az egyházi 's világi lelkes előljároság nemzetisítő buzgalma! S. S.

Báró Vécsey Miklós ur ns Szatmár megyének minap kinevezett főispánja e' tisztiszekét f. h. 11ikén foglalá el, a' megye részéről intézett fényes szertartások között. Azon ünnepélyes kíséreteken kívül, mellyek a' főispán urat utjában Szatmár városától kezdve egész N. Károlyig kalauzolák, már Szatmár-Németiben e' város képviselőji, Dob helységben pedig a' megye küldöttei fogadák derék üdvezlő beszédikkel; olyanal a' 200 nemes lovagu banderiumtól bekísértet N. Károlyban legelőbb az izraélita közönség tanító mestere magyar ajku szónok-

sága mellett, ezután a városi tanács, a megyeháznál pedig az első alispán ur az egész megye nevében. Miután a székfoglaló örvendetes ülést, számos taraczk-robaju, és szokott nemzeti áldomásozatu fényes ebéd követték. Estve a város (mint 9ikén Szatmár-Németi) kivilágítva. (A grófi várkastély 's az uradalmi tisztség lakházai legszebb ragyogásu tűzben villogtak).

Dorozsma nemes községe is, más józan ügyekezeti helyek példájától lelkesítette, helységek keblében az utcai koldulást eltörlék, annyi pénzalapot gyűjtven, egykori plebánusok bold. Dianovszky János e' célra hagyott nem csekély summájához, mennyiből a kebelökbeli elnyomorult szegénység kellően tápláltathatik. És így példásabb, kétségtelenebb, dicsőbb etymológiáját adá felebaráti szeretetének, mint mások verseny gyanúji 's buvátkodási nevének.

Nemes Kolos megye népesen összesereglett Rendei febr. 25től martz. 5ikeig tartották Horváth Ferencz ur előlülte alatt girás székezésiket. Legelőbb is új tisztikara levén választandó, a régiek elbucsuztok után titkos szavazás utján főbirákká lettek: Sombory András és gróf Karacsay Sándor; alispánok: Rettegi Mihály 's Berzenzei Ferencz; főjegyző Ujváry Károly, al Szabó Farkas és Kendeffy Károly; kir. perceptorok Teleki László 's Kászoni Miklós, végre haszonbérzedő Szabó Károly; ezek közül az alispánok kir. megerősítésig helyettesekül, a többiek pedig rendesen hivatalaikba fel is esküttek. Továbbá ns A. Fejér, Hunyad, Torda és Nyitra megyék felszólítási következésiben, Erdélynek ns Magyarországgal egyesülendésére elhatározzák: találnak levéllel meg ns Magyarország mostan országul egybeült Képviseleit az iránt, hogy a két ország ohajtott egyesülése céljaért ügyekezzenek Erdélynek Magyarországgal egy időben országgyűlés-tarthatást eszközölni, 's így mind a testvér két haza résziről az egyesülési pontok kidolgoztatásukra országos küldöttséget rendeltethetni. Ns Magyarország Képviseleijéhez intézett kérelemlevelüknek áttadása 's az ohajtott cél előmozdítása végett megkerestetni határozzák a magyarországi gyűlésen mostan jelenlevő

atyjokfijait: u. m. báró Wesselényi Miklós, gróf Bethlen Domokos, gróf Teleki Domokos, báró Wesselényi Farkas és Ferencz urakat. Különben pedig e' lépésről a hazában levő három nemzet törvényhatóságait, valamint ns Magyarország minden megyéit is tudósíttatni végzik a RR. olly felszólítás mellett, hogy az egyesség föltétei szerint, ezen haza előmenetelére 's virágzására tartozó lépést részökrül is tennék meg. 'sa' t.

(Kir. kam. tudósítás).

Ő cs. kir. Felsőge Povázanecz József aradi sóperceptort (sóárnok) Mayerhoffer József nyugalmazásával Szögeden megürült sóperceptor hivataira méltóztatott kegyelmesen kinevezni. A nagymélt. m. kir. udv. Kamara a keblebeli közép kiadó-hivatalnál Schumák József urnak irnokká 's Hlavathy Aloiznak pedig sómázsa-mesteri ellenörre kineveztével megürült két accessistai szolgálatra Visnyey Sándor és Priestersperger János eddigi practicansokat nevezé ki.

Matheovics József eddig Budán a bécsi becs és fiókbanki pénztárnál volt tiszt, ugyan e' hivatalában Kassára helyeztetvén ált, helyébe Peneder Pál eddig a kir. kam. fő fizetési hivatalnál volt accessista neveztetett ki. Hacker Károly Pozsonyban volt 30di tisztirnok megholt.

Schneeberg és Laas urodalmak nagy lotteriájának Bécsben martz. 16ikán kihuzatásakor a főbb nyereségek következő számokra estenek: 21,914 (zöld ingyen sors, birtokosa két pesti zs. kalmár legény) nyeri a két urodalmat v. váltságdíját; 52,135 nyer 25,000 frtot Prágában; 74,281 nyer 20,000 frtot; 118,160 ny. 15,000ret; 40,179 ny. 11,000ret; 25,283 ny. 10,000et; 81,779 ny. 7,500at; 27,725 nyer 7,000et; 83,232 ny. 6,000et; 2,048 ny. 5,000et; 116,781 ny. 4,500at; 57,819 ny. 4,000et; 76,340 nyer 3,000et; 56,557 nyer 2,500at; 93,086 ny. 2,000 frtot, mindnyája váltóban.

A N G L I A.

Az alsóház martz. 6iki ülésében több irlandi tag kérdésire jelenté lord Althorp, hogy az irlandi egyházi reformbill legközelebb fel fog a házban olvastatni, egyszersmind pedig, hogy a kormánynak szándéka még ezen ülésben egy újabb billt terjesztetni.

*

elő az ottani tized-rendszer iránt. Erre a ház biztossággá válván, lord Althorpnak azon indítványát, hogy a cukorra vetett mostani vámok még egy évig, míg t. i. a kelet és nyugotindiai dolgok a ház elejébe jöhetnek, hagyassanak meg, elfogadta. A más napi ülésben jelenti O'Connell, hogy igen sok kérelem van nála Scotiából és Irlandból az irlandi kénytető bill ellen, melly kérelmeket holnapelő is fogja adni. Cobbet hasonlólag jelenté, hogy nála is van ilyen vagy 29, de ha a kérelem-benyújtást illető rendszabás meg nem változik, ő azokat hihetileg csak akkor fogja beadhatni, midőn iróik már Botany-Bay felé lesznek utban, (kaczagnak). Lord Althorp javaslá: adnák be a tisztelt tagok az illyes kérelmeket mind holnap, midőn az érdeklött bill másodszer lesz felolvasva. Ez elfogadtatott. Ezután kérére lord Althorp O'Connellt: huzná vissza már jelentett indítványát az irlandi eskütbirósági törvények változtatásuk iránt, mint-hogy a kormány szinte illyet akar nem sokára a felsőházba behozni. O'Connell felelé, hogy ő ezt nem teheti, mert ő valamivel tovább megy a dologban, mint a kormány; jelesül, Irlandban még most is a Sheriff (bíró) választja az eskütteket (jury), holott ezek Angliában már hét év óta sors által választatnak. Ő egyenlő törvényt akar Irlandnak és Angliának. — Lord Althorp azt válaszolá, hogy ha az indítvány ennél tovább nem megy, ő azt nem ellenzi; erre O'Connell engedelmet nyert annak behozására.

Az alsóház szónoka parlamentaris ebédet adott martz. 21-én, mellyre több oppositobeli tagon, mint Bulwer, Attwood, Grote, O'Dwyer 's több más uron kívül O'Connell Daniel és Mórícz is hivatalosak voltak. Az előbbi azonban kimenté magát, mivel az nap a nemzeti politikai egyesület ülésébe vala hivatalos. Higyétek el, így szóla itt a többi közt, miután az őt üdvözlő taps lecsilapodott, — kevés ember szenvedé a mult héten annyit mint én szenvedtem. Nem elég hogy elbúsított azoknak gúnyok 's hidegségek, kiket barátimnak hittem, ezen kívül reám zúdult a rabság kínos érzete 's bosszúltsége. De ime végre vigasztalást is kapok. Ezen tömött terem, e' roppant gyüle-

kezet, annak örömrádala és szives üdvözlete feledtetni mult héti szenvedésimet (nagy taps). 'S most a' dologhoz. Ujságot mondok nektek, való, nyilvános, érdekes ujságot ám! A' whigek és toryk egymással szövetkeztek. Ez igaz, 's most már nincs többé két párt az országban. De — hogy is mondám? — igen is, még két párt vagyon, egyike a' whigek és toryk, 's másika — a' nép. (Taps) Ők szövetkeztek 's ezen csudálatos szövetség nem ugy támadt, hogy a' toryk mentek volna általa' whygekhez. Én azt hittem, hogy ez lesz majd a' reformnak következtése; csak a' toryk kiiktatásaért vívtam én a' reformbill mellett. Személyes ellensége én nem voltam senkinek 's egy szót, egy lehetetet sem vesztettem volna azért hogy Peelt vagy Wellingtont üzzem el hivatalából. Én azon pártnak megbukásaért küzdöttem, melly az ország javán és szabadságán olly sulyosan fekvék; az aristocratiai principium megsemmisítéseért 's a' democratia tiszta elveinek megállapításokért vívtam! (Taps) Hát ti nem? (Mi is! mi is!) Én azt hittem hogy a' reform a' torykból whigeket fog csinálni, 's gondoljátok el csudám', midőn a' whigeket nem csak áltmenni a' torykhoz, hanem azokat a' szabadság elnyomasztásában felülhaladni is látám! Nem, soha sem ért fel a' toryk tyrannismusa e' billlel, mellyet itt kezeimben tartok. . . 'S végezetül: Ugy segéljen engemet az ég, — mert esküdni nem akarok, — mint én meg vagyok győződve, hogy a' whigek most már a' reformbill áltmenetelét sajnálják. Én azon kénytető rendszabások ellen fel akarom a' népet lázasztani 's bizonyos vagyok benne, hogy ez meggyőzendí a' pártokat, bármilly szorosán legyenek szövetkezve. Én más revolutiot nem akarok, hanem csak ollyat melly vérontás nélkül esik meg. — Én a' házi jóllétet a' házi boldogságot szeretem 's ohajtom, de gyűlölöm a' despotismust akár honnan jöjön is, és ellenségem minden tyrann. — Illy érzetekkel keblemben, az elnyomás illy gyűlöletével, a' szabadság illy lángzó szeretetével csak azért esdek — hogy asszonyi gyöngeség ne lepjen meg, hogy ne sirjak, midőn hazámat rablánczokra veretni látom. —

FRANCZIAORSZÁG.

A' királyné, a' dauphin 's Marie kir. hg-assz. martz. 7ikén Brüsselbe utaztak. — Gróf Pozzo di Borgo Párisba megérkezett. — A' Páris körüli várművek, mellyek a' tél folytában hevernek, mostan tovább építettnek. Tegnapóta, úgy mond a' Messenger martz. 7ikén, a' Laffitte-utcza egyik hotelén (palota, uri lak) következő, irott hirdetvény vala olvasható: „Nagy palota a' Laffitte-utczában 19 sz. alatt eladandó. Értekezhetni (ugyanott) Laffitte J. urral.“ Ma reggel, midőn a' munkások dolgaikra indultak, megállapodtak e' jelentvény előtt 's gondolatikat közölgeték egymással a' revolutio-okozta csodálatos változások felől. 'S hol voltak ezek inkább helyükön mint itten?! — Mondják hogy a' maisons-i szép birtok is (ez is Laffitte-é) el fog adatni. Ezen a' mi csudálkozásunk szintolly nagy, mint méltó bánatunk. Laffitte ur csak a' banknak tartozik, mellynek több mint elegendő kezességet adott, 's így meg nem foghatjuk, mi okozhatja ezen szándékot? — Különbözen igen természetes, hogy a' juliusi revolutio, melly a' chouanokra is milliókat veszteget (célzás a' nyugpénzek iránti vitákra), nem adhat pénzt ön bölcsője kiváltására. Gyönyörű 's valóban tanuságos látvány volna Franciaországban, ha Laffitte ur kénytelenítettnek kiköltözni önlakából 's a' revolutionnak ezen első sátorát a' fekete doctrinárbanda 's fondor hiúzok fogják fertőztetni. De illyes mit kelle látnunk, hogy tudjuk jövendőben, mennyibe kerül a' dynastia-csinálás 's mikép hálásak a' királyok!

A' követkamara martz. 7iki, multkor röviden érdeklött, ülésében a' hadminister (marsal Soult) által 1832re kívánt pótlékhitelek valának vitatás alatt. Ezekből 3,500 francot, mellyek a' nevezett ministerium bútorira (Mobilien) mentek fel, lerótt a' kamara. Később, midőn már némelly, Algieri illető kiadások valának szóban, marsal Soult visszatért ama' lerovásra 's azt akará a' kamarával észrevéttetni, hogy ha tán a' kamara ezen, a' megadott hitelen túl menő költségekből valamit leró, azt neki (t. i. a' marsalnak) magáéból kell majd fizetnie, ámbár e' kiadások a' status javára tétettek. — Dupin: Miu-

tán immár a' kamara, szavazati által, el is végezte, hogy csak egy, 3,500 franc-kal kevesített hitelnek van helye, ezen tárgy nem jöhet többé itt kérdésbe, hanem a' fenforgó, algieri remontákat illetőn van a' sor. Szózat jobbról: Ugy de a' principium felől nincs végezés. Dupin: A' principium áll. A' mennyire hitel van adva, annyit költ az ember, a' mire pedig nincs hitel adva . . . (Nevetnek). — Jaubert ur hevesen feláll 's a' praesidens, úgy mond, ne bocsátkozzék semmi vitákba. Dupin: A' ministerelölülő ur egy már eldöntött kérdésre tért vissza 's így nekem jusom volt őt félbeszakasztanom; minden esetre pedig, miután ő már beszédét elvégezte, kötelességem hozta magával a' vitatás rendszeres utját kimutatnom 's a' kamara határozatit fentartanom. — Thiers: Engem nem illethet a' praesidens (Dupin) bánásmódjának bírálata; 's így csak azt akarom megjegyezni, hogy a' marsal nem tért el a' kérdéstől, 's így a' kamara praesidense nem mondhatja, hogy őt csak illetkezésből (condescendence) hallgatá ki. Dupin: Épen nem tartom szükségesnek ezen megjegyzésre legkisebb szóval is válaszolnom. (Nagy taps a' jobb és bal oldalról). Erre az egész fejezet, t. i. az 1832iki rendes hitelpótlékokról szóló, jövén szavazat alá, nagy része a' centrumnak figyelmetlenségéből nem állott fel 's így a' fejezet visszavetettnek látszatek, de többen azt hozván fel, hogy a' szavazat nem ment rendesen, magok az oppositiobeliek is kinyilatkoztatták, hogy pusztá meglepetés által győzni nem akarnak, 's így másodsor is szavazatra kelt a' kamara, midőn a' fejezet többség által elfogadtatott. Azonban de Ludre, oppositiobeli tag, folyvást tagadá, hogy a' másodsorzi szöszedés szükséges volt volna 's e' felett heves szólalkozásba eredt Renouard urral (a' kamara egyik titoknokával), úgy annyira hogy a' két fél védőinek legnagyobb zaj és láрма közt kelle a' versenygöket elválasztani. A' jobb oldal lármásan sürgeté, hogy de Ludre igazittassék rendre; a' praesidens azonban kinyilatkoztatá, hogy ezt illy zaj közt tennie indulatosság volna, azért is ő előbb az egész kamarát igazítja rendre. — Erre a' csend helyre állván de Ludre rendre szólit-

tatott 's a' másodszori szavazat megállapítatott. — Más nap levél által jelenté Renouard ur, hogy ő hivataibeli foglalatossága miatt párviadalra hivatván ki (de Ludre által), kötelességének tartotta, azt visszai-gazítani. De Ludre szólani akart, de a' praesidensnek azon megjegyzésére, hogy egyszer kimondott határozatnak minden tag köteles magát alávetni 's törvényhozónak nem illik kardra 's erőhatalomra hivatkozni, — elhallgatott 's a' dolog abban maradt. Később az 1832iki rendkívüli pótlékkidadások levén szóban, egyik tag azon kérdésére: ki fogja a' belga expeditiók költségit viselni? Broglie ur azt felelé, hogy az antwerp-eleni expeditio költségei iránt a' francia-kormány egy cikkelyt vétetett föl az arról szóló conventioba, melly szerint az expeditionak rendes költségeit ugyan Franciaország, rendkívüli költségeit pedig Belgium fogta volna viselni, de ez iránt Belgium ellenvetéseket tön, mihez képest nem levén akkor hosszas értekezésre idő, az idézett cikkely kihagyatott, de a' kormány fentartá magának az ebeli alkudozásokat annak idejében megújíthatnia. Az első belga expeditiói költségek iránt is történtek alkudozások, de utóbb abban hagyattak; miről, mint-hogy ő még akkor nem volt a' kormánysszék tagja, más nap fog a' kamarának közelebbi tudósítást adni. —

De Ludre egy nyilatkozást adott a' párisi ujságokba, mellyben azt mondja, hogy ő nem azért hívta ki Renouard urat, mivel ez őt rendre kíváná igazíttatni, hanem mivel ekkori mozdulatiban 's maga-tartásában ollyas mit vett észre, a' mit ő személyes sérelemnek tartott. —

A' ministerium által megrendelt tudósítás a' Franciaországban használatni szokott kőszén mennyisége, ára, minemisége 's t. ef. felől már elkészült 's több törvényjavaslatot fog maga után vonni, mellyek főkép a' szállíttatás olcsóbbítását veendik czélul. Ez egy fő pontja a' francia műszorgalomnak, mellyet leginkább a' tűziszter (Brennmaterial) drágasága nyom. Egy mázsa kőszén, mellyet St. Etienneben, holott kiásatik, 4 sou-n (krajczáron) megkaphatni, Párisban 4 $\frac{1}{2}$ franc (vforint); 's még is, mi-

vel ezen szer a' gyárok némelly rendű nemeinél mellőzhetlen szükség, ez áron is nagy mennyiségben kel el. A' flandriai kőszén mázsája ugyancsak Párisban 3 $\frac{1}{2}$ franc; ebből is 3 egész franc esik a' szállíttatási költségre. El lehet tehát képzeln, mennyire szállíthatni a' kőszén mostani árát le, ha tulajdonkép a' vitel, az átszállíthatás könnyebbítettik 's olcsóbbá tétetik. Reménylik, hogy a' mostani árt lassanként csakugyan felényire fogják leszállíthatni, mi által aztán a' tüzi fa ára is csökkenni fog 's ez által ismét a' gőzhajók behozatala is sok ollyan helyen sikerülhetni, holott ez mind eddig csak ohajtás volt. Ugyan akkor a' külföldi vasra vetett vámot is le lehet majd szállítani, melly e' miatt eddig a' belföldi vassal nem jöhet concurrentiába, de melly concurrentia nélkül a' belföldi vas minemisége nem fog egy könnyen javulni 's emelkedni. —

Lyonban újabb zavargásoktól tartanak a' folyvást elégületlen 's erőszakoskodó munkások között. — A' kormány az ottani katonaságot megszorítottá.

A' corsicai főtanács, — így ir a' National, — köz felkiáltással márvány szobrot szavazott Napoleon császár tiszteletére Ajaccio-városának — mint a' hős és törvényhozó szülőföldének — egyik térhelyén. A' főtanács nemes bizodalommal reményli, hogy a' juliusi revolutioból keletkezett kormány meg fogja Corsica-megyének azon rég ohajtott elégtételt adni, hogy ez ama' rendkívüli férjfiunak, ki Franciaországot a' hatalom és dicsőség olly magas fokára emelé, emlékezetét tisztelje 's örökítse.

A' Gazettenek azon állítására, hogy Angoulème hgné (XVI. Lajos testvére, 's volt dauphine) a' juliusi ordonnanceokat roszallá (l. el. lev.) bizonyos Moreau-Rosier ur másolatát közli a' Constitutionelben egy levélnek, mellyet a' hgné kevéssel azon ordonnanceok megjelentük előtt férjéhez Dijonból irt vala. Ebben a' hgné, miután panaszkodott, milly sokat kelle Dijonban szenvednie a' sok éljen a' charta! éljen a' 221! miatt, mellyekkel őt a' játékszinbe is fogadák, bérekesztésül ezt mondja: Örülök hogy jó atyánk és királyunk végre olly lépésre határozta el magát, melly minden jó Fran-

czia ohajtatával megegyez. — A' levél nyilt eredetijét maga Rosier ur adta ált, mint mondja, marsal (akkor még generalhadnagy) Gérardnak jul. 30ikán. Ugyancsak a' Gazette visszahuzá azon jelentését, melly szerint Brissac ur az isméretes hirrel Prágába indult, hogy a' berryi hgné a' gyámnyaságot Angoulême hgnére ruházta volna. — A' Revenant (ismét carlista ujság) szerkeztetője azon költött hirért, mintha Bordeauxból egy terhes leány vitetett volna a' blayei fellegvárba, három hónapi fogságra íteltetett, hasonló sors éri hihetőleg a' Quotidienne kiadóját is, ki azon hirt fölvevé 's már törvénybe is idéztetett. A' kormány mint hallik a' már Blayeben levő három orvoson kívül néhány pairt és követkamaraí tagot fog ugyanoda küldeni, kik t. i. a' hgné valóságos lebetegültének tanuji legyenek. —

A' ministeri Nouvelliste az augsburgi allg. Zeit. egyik levéltudósításáról vévén alkalmat következő czikkelyt ad a' török-aegyptusi dolgokrul, melly az ez iránti legujabb hireknek (l. Jelenkor 21. 168 lap.) némi felvilágittatásul szolgálhat. Az augsb. allg. Zeit. által közlött 's a' mi párisi ujságinkban is adatni szokott levelezések Konstantinápolyból sem mind egy forrásbeliek, sem mind egyenlő pontosságuk, mint ez gyakori ellenkezésükből is világos. Mint-hogy az allgemeine Zeitung principiuma az, hogy fölvegyen minden irományt, melly Európát érdekelheti, a' nélkül hogy azoknak politikai vélekedésökben osztoznék, innen néha igen hibás közleményeket is kap és közöl, mellyeknek iróiban nem ritkán a' fondorkodás és rossz szándék szembe tűnő. Igyegy, Konstantinápolyból febr. 5ikén költ 's ugyanott közlött levél szintolly helytelen mint ellenséges vádolatokkal szól a' francia diplomatiának léptei és szándékai felől napkelet jelenleg fenforgó ügyeiben. Mig a' mi cabinetünk egyetértőleg Ausztriával és Angliával közbenjáróul ajánlkozik a' két hadakozó fél között fellépni 's őket olly békekötésre birni, melly az ottoman birodalom további fenmaradását biztosítsa, különválasztván a' két muselman népséget, a' törököt t. i. és az arabot; — mig ezen közbenjárulás célja főképen az, hogy O-

roszország fegyveres beavatkozását a' török birodalom belsőjében akadályozza; mig végre a' francia ügyvivő egy orosz flottának a' Bosporusba szándéklott (kivánt és valósított) küldetése ellen protestál: az alatt ugy merészli az érdeklött levelezés a' francia politikát ábrázolgatni, mint a' melly egészen Mehemed-Ali részire hajlik 's olly annyira, hogy a' portát a' francia hajóseregnek az aegyptusival leendő közrehatásával fenyegeti. E' mellett hozzá teszi azt is, hogy Anglia ezen vitának pusztá nézője akar lenni vagy szinte a' pétervári cabinettel egyesülni, meg levén, ugy mond, győződve arról, hogy ezen (az orosz) udvar csupán a' török birodalom javát 's fentartatását ohajtja. — Mi olvasóinkra hagyjuk ezen közlemény célját 's hihető forrását kitalálni 's részünkről elégnek tartjuk kifejtetni a' való szempontokat, mellyekből az eddig történeteket tekinteni kell. — Mihelyest a' török hadisereg tökéletes megveretése után Ibrahim előnyomulási annak a' Marmora-tenger 's Bosporus partjain megjelenését is hihetővé tévé, az orosz követ ismétlé segedelemajánlatit a' portának, különösen pedig azt, hogy hajósereget fog Sebastopolból a' Bosporusba segedelmül küldeni. — Ennek Franciaország, Anglia 's Ausztria képviselői már előbb is ellenszegzék magokat; de mivel Oroszország a' veszély közellétének ürügye alatt javaslata mellett megmaradt, a' francia ügyvivő kénytelen vala protestálni 's a' divánt azzal is fenyegetni, hogy Franciaország megvonandja tőle közbenjárását, minthogy a' diván az orosz ajánlat elfogadása által a' három hatalmat elmellőzni 's egyedül azon egyhez látszanék ragaszkodni. — Nem protestálni itt annyi lett volna, mint napkelet sorsát egészen Oroszországra bízni. — Ha Ibrahim előnyomulása által a' főváros és annak kormánya veszedelme forgott, sokkal egyszerűbb uton lehetett itt tetteleg közben járulni az aegyptusi erő visszatartóztatására. T. i. a' három hatalomnak most a' görög tengeren levő hajóhadát lehetett 's kellett volna a' Marmora-tengerre gyűjteni, valamint előbb Navarinhoz gyűltenek össze, hogy a' görög kérdést egy közös demonstratio által oldják meg. De

hiszem igen könnyű volna megmutatni, hogy a' főváros (Konstantinápoly) épen nem forga olly közel veszélyben, mint azt egy fondor politika talán elhíthetni akarná. Tegyük, hogy Ibrahim Marmora partihoz, sőt magába Scutariba a' főváros asiai külvárosába megérkezett: mikép juthatott volna Ibrahim e' tengerszárnyon (a' Marmora-tengeren tudnillik) keresztül, holott hajói nincsenek 's itt az egész török flotta ellene állhatott? — Az aegyptusi hajóhadra ez esetben Ibrahim épen nem tarthata semmi számot, minthogy azt az erősegekkel 's pattantyutanyákkal megrakott dardanellák szorosán elzárák a' Marmora-tengerre juthatástól. Illy esetben a' három hatalmasság egyesült hajóhadának megindítása egy pillanat alatt elakasztá vala mind az aegyptusi flottát, mind Ibrahim szárazföldi seregeit; amazt mert egy összeütközésből a' navarini csata kimenetelinél egyebet nem várhatott volna, 's ezt, mivel Syria és Anatolia kikötőinek elfoglaltatási által minden közösülés, minden élelmi szerektől látta volna magát elzáratva. — Egyébiránt új követünk, admiral Roussin, ezen pillanatban Konstantinápolyba megérkezett. Az ő jelenléte által a' mi diplomatiánk kétségen túl még eldöntőbb behatásu leend ezen komoly ügy vég elintéztetésére, mellyre nézve nem is szükség mondanunk, hogy mi Angliával a' szempontok és érdekek tökéletes közösségiben munkálkodunk. — (Kiment e már az orosz flotta a' Bosporusból 's millyen vagy mikép történt a' béke, mellyet admiral Roussin a' portával aláírt? — még nem jött hire.)

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Müncheni ujságok privát leveleket közlenek Naupliából febr. 6ikáról, mellyekben ezek jönek elő: Triestből elutaztunk után huszad napra, u. m. jan. 30ikán délután 2 órakor érkezünk ide egész flottillánkkal, t.

A gabona pesti piaczi ára mar. 22ikén 1833:

poz. m. val. gar.	legjobb	közép.	cselély	poz. m. val. gar.	legjobb	közép.	cselély
Tisztabuza	133 $\frac{1}{2}$	120	113 $\frac{1}{2}$	Zab	40	38 $\frac{1}{2}$	—
Kétszeres	93 $\frac{1}{2}$	80 $\frac{1}{2}$	—	Köles	—	—	—
Rozs	63 $\frac{1}{2}$	60	—	Köleskása	—	—	—
Árpa	62 $\frac{1}{2}$	60	—	Kukoricza	63 $\frac{1}{2}$	61 $\frac{1}{2}$	—

P é n z k e l e t.

Bécs marcz. 22ikén középár pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	92 $\frac{1}{2}$	Bécs 2 $\frac{1}{2}$ pC. bankók.	50
— 4 pC.	83 $\frac{1}{2}$	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	—
— 1820ki köles.	—	Bankrészvény	1218
— 1821ki	—	Cs. arany pC. agio	—

Mai hírlapunkhoz csatoljuk a' m. t. Társaság jelentését a' Társaság 1832 munkálkodásáról 's pénztára mibenlétéről.

Szerkeszteti Helmezy. Nyomtatja Landerer.

i. 3 hadi 's 35 kereskedő hajóval. A' külföldi hatalmak itt levő hajói, a' fellegvár 's görög hajócsapat örömlövésekkel, a' part-ra gyülekezett nép — itt láttuk legelőször egész díszökben a' szép görögneket — örömrivalgás- és muzsikaszóval üdvözlöttek. Este fényesen ki volt világítva a' város, ezer lámpa csillogott le a' tengerbe. Ez nap azonban egynek sem vala közülünk szabad part-ra szállani; én (hihetőleg egy bajor katonatiszt) febr. 1sőjén szállottam városi lakomba, azaz: egy szobába szék és asztal nélkül. — A' város épen nem szép, de a' tisztaságra nézve néhány nap óta sokat javult 's mind inkább fog ezentul javulni. Ma (6ikán) tartá Otto király fényes bemenetét a' városba. Ezeren, a' legszebb görög díszöltözetben, várták az új, a' szeretett király jövetelét. A' hajók száz meg száz lobogókkal 's lobogócskákkal diszelegtek. Algyudurrogás közepett érkezett a' király egy angol saluppon, mellyen e' nap tiszteletére angol tengerhad kadettek, többnyire nagyságos házak gyermekei eveztek, egészen fejrbe öltözöttek, 's egyegy, vállokon áltfutó kék övvel, mellynek közepén O. betű látszott. Ezer éljen! harsogott a' király elejébe. Örültünk, őt olly jó színben, nyájas mosolyogva, 's olly férjfiás méltósággal látnunk. Nevezetes volt a' kiséretben az ősz Kolokotroni, ki ezelőtt néhány nappal érkezett meg 's katonái fegyvereit átvadva a' királynak meghódolt. (Ezt más tudósítások még kétségen hagyják). Kolokotroni egy nagy, árbocz magasságu ember 's régi görög öltözetében a' classicus föld hajdani hőseire emlékeztetett. Palikarai körülötte, villám szemével büszkébben nézett a' csoportra mint egy fejedelem. — Ha a' görögök olly őszintén éreznek, mint e' mai örömük mutatja, úgy a' nép boldog leend új királya alatt, boldog a' király illy népet igazgatván — isten kegyelméből tudnillik. 's a' t. 's a' t.